

Професійний стандарт КЛІНІЧНИЙ ПСИХОЛОГ

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Розробником
ГС «Національна психологічна асоціація»,
протокол № 06/1 від 22 травня 2025 року**

Професійний стандарт розроблено та затверджено згідно з вимогами статті 4² Кодексу законів про працю України на підставі:

- висновку Національного агентства кваліфікацій до проекту професійного стандарту «Клінічний психолог», схваленого Рішенням Національного агентства кваліфікацій № 13, протокол № 26 (220) від 19.05.2025 про дотримання під час підготовки проекту професійного стандарту «Клінічний психолог» вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373
- висновку Професійної спілки працівників охорони здоров'я України № 01-07/94 від 21.06.2024 щодо погодження проекту професійного стандарту «Клінічний психолог»

I. Назва професійного стандарту

Клінічний психолог

II. Загальні відомості про професійний стандарт

1. Мета діяльності за професією - психодіагностика, промоція психічного здоров'я, профілактика психічних розладів, абілітація та реабілітація психосоціального функціонування.

2. Назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності» (за потреби)

Секція Q Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги

Розділ 86 Охорона здоров'я

Група 86.9 Інша діяльність у сфері охорони здоров'я

Клас 86.90 Інша діяльність у сфері охорони здоров'я

3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професії згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»

Клінічний психолог 2445.2

4. Узагальнена назва професії (за потреби)

Клінічний психолог

5. Назви типових посад (за потреби)

-

6. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Клінічний психолог, спеціаліст, 7 рівень НРК

Клінічний психолог II кваліфікаційної категорії, 7 рівень НРК

Клінічний психолог I кваліфікаційної категорії, 7 рівень НРК

Клінічний психолог вищої кваліфікаційної категорії, 7 рівень НРК

7. Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи

- Диплом магістра у галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю «Психологія», «Практична психологія» або прирівняних до неї, отриманий за освітньою програмою, акредитованою НАЗЯВО або іншими агентствами з акредитації, які мають визнання від МОН України, або самим МОН України (для освіти, яка здобувалася до створення НАЗЯВО).
- Диплом бакалавра у галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю «Психологія», «Практична психологія» або прирівняних до неї¹, отриманий за освітньою програмою, акредитованою НАЗЯВО або іншими агентствами з акредитації, які мають визнання від МОН України, або самим МОН України (для освіти, яка здобувалася до створення НАЗЯВО).

¹ Відповідно до Наказу № 1151 від 06 листопада 2015 року "Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266.

- Диплом спеціаліста² у галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю «Психологія», «Практична психологія» або прирівняних до неї, отриманий за освітньою програмою, акредитованою НАЗЯВО або іншими агентствами з акредитації, які мають визнання від МОН України, або самим МОН України (для освіти, яка здобувалася до створення НАЗЯВО).
- Документ про підвищення професійної кваліфікації за спеціалізацією «Клінічна психологія», виданий закладом вищої освіти, ліцензованим МОН України.
- Сертифікат про присвоєння (підтвердження) звання «Клінічний психолог, спеціаліст», виданий комісіями, що створюються при ВМНЗ, які знаходяться у підпорядкуванні МОЗ III-IV рівня акредитації та закладах післядипломної освіти.
- Посвідчення про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії «Клінічний психолог II кваліфікаційної категорії», виданий атестаційними комісіями, що створюються при Міністерстві охорони здоров'я України (Центральна атестаційна комісія), Міністерстві охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управліннях (головних управліннях) охорони здоров'я обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій.
- Посвідчення про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії «Клінічний психолог I кваліфікаційної категорії», виданий атестаційними комісіями, що створюються при Міністерстві охорони здоров'я України (Центральна атестаційна комісія), Міністерстві охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управліннях (головних управліннях) охорони здоров'я обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій.
- Посвідчення про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії «Клінічний психолог вищої кваліфікаційної категорії», виданий атестаційними комісіями, що створюються при Міністерстві охорони здоров'я України (Центральна атестаційна комісія), Міністерстві охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управліннях (головних управліннях) охорони здоров'я обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій.
- Документи про підтвердження безперервного професійного розвитку у відповідності до діючої нормативно-правової бази.

III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток

1. Здобуття професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій)

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння / підтвердження та визнання професійних кваліфікацій: Комісії, що створюються при ВМНЗ, які знаходяться у підпорядкуванні МОЗ III-IV рівнів акредитації та закладах післядипломної освіти
Клінічний психолог, спеціаліст	Наявність обох дипломів бакалавра і магістра (або одного диплома спеціаліста) у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія», «Практична психологія» або прирівняних до неї за умови, що - диплом магістра або спеціаліста отримано за освітньою програмою (спеціалізацією) з клінічної психології або іншими

² Відповідно до підпункту 2 пункту 2 розділу XV Закону України № 1556-VII «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста (повна вища освіта) прирівнюється до вищої освіти ступеня магістра.

	програмами у сфері психічного здоров'я, нейропсихології, медичної або реабілітаційної психології, або, за відсутності згаданої спеціалізації, наявний - документ про підвищення професійної кваліфікації за спеціалізацією «Клінічна психологія» (36 кредитів ЄКТС – для осіб, які мають стаж роботи на посаді психолога або практичного психолога системи охорони здоров'я менше 3 років; 18 кредитів ЄКТС – для осіб, які мають стаж роботи на посаді психолога або практичного психолога у системі охорони здоров'я понад 3 роки; 6 кредитів ЄКТС – для осіб, які мають спеціалізацію з клінічної психології, психічного здоров'я, нейропсихології, медичної або реабілітаційної психології, але не працювали за фахом клінічного психолога більше 3 років).
--	---

2. Професійний розвиток

1) з присвоєнням наступної професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій);

<i>Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації</i>	<i>Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння / підтвердження та визнання професійних кваліфікацій:</i> Атестаційні комісії, що створюються при Міністерстві охорони здоров'я України (Центральна атестаційна комісія), Міністерстві охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, управліннях (головних управліннях) охорони здоров'я обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій
Клінічний психолог II кваліфікаційної категорії	- Наявність сертифіката про присвоєння (підтвердження) звання «Клінічний психолог, спеціаліст». - Безперервний професійний розвиток у відповідності до діючої нормативно-правової бази. - Стаж роботи за фахом клінічного психолога - понад 5 років за умови мінімум 1 року роботи повної зайнятості під супервізією клінічного психолога II і вище кваліфікаційних категорій.
Клінічний психолог I кваліфікаційної категорії:	- Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії «Клінічний психолог II кваліфікаційної категорії». - Безперервний професійний розвиток у відповідності до діючої нормативно-правової бази. - Стаж роботи за фахом клінічного психолога - понад 7 років.
Клінічний психолог вищої кваліфікаційної категорії	- Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії «Клінічний психолог I кваліфікаційної категорії». - Безперервний професійний розвиток у відповідності до діючої нормативно-правової бази. - Стаж роботи за фахом клінічного психолога - понад 10 років.

2) без присвоєння наступної професійної кваліфікації:

для вдосконалення (підтримання) професійної кваліфікації, в тому числі шляхом набуття нових/додаткових навичок/компетентностей

Передбачено обов'язкове проходження безперервного професійного розвитку, що може здійснюватися шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти відповідно до вимог законодавства. Інструктаж з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежного захисту проводиться один раз на рік.

для підтвердження наявної професійної кваліфікації

Підтвердження професійної кваліфікації або кваліфікаційної категорії здійснюється відповідно до вимог законодавства.

IV. Аббревіатури, скорочення (за потреби)

ВМНЗ – вищі медичні навчальні заклади;

ЄКТС – Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система;

МКФ – Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я;

МКХ – Міжнародна класифікація хвороб;

МОЗ – Міністерство охорони здоров'я;

МОН – Міністерство освіти і науки;

НАЗЯВО – Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти;

НРК – Національна рамка кваліфікацій;

ТФ – трудові функції;

DSM – Довідник діагностичних критеріїв від Американської психіатричної асоціації.

V. Опис трудових функцій

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
ТФ-1. Здійснення аналізу та ідентифікації потреб	A1. Здатність аналізувати та визначати потреби пацієнта	A1.31. Загальні закономірності психічної діяльності A1.32. Психологічні стани та прояви психологічних труднощів, психічні розлади A1.33. Класифікації розладів психіки та поведінки (зокрема, МКХ, DSM)	A1.У1. Проводити аналіз потреб пацієнта A1.У2. Користуватися класифікаціями розладів психіки та поведінки (зокрема, МКХ, DSM); Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ)	A1.К1. Взаємодіяти з пацієнтом для визначення потреб у сфері психічного здоров'я	A1.B1. У співпраці з пацієнтом визначати його потреби у сфері психічного здоров'я
	A2. Здатність визначати мету та цілі психологічної роботи	A2.31. Цілі роботи клінічного психолога та критерії їх досягнення	A2.У1. Встановлювати цілі психологічної роботи A2.У2. Проводити збір інформації про потреби пацієнта за допомогою відповідних методів	A2.К1. Пропонувати пацієнту та обговорювати з ним реалістичні цілі роботи і критерії їх досягнення	A2.B1. У співпраці з пацієнтом визначати цілі роботи на основі проведеного аналізу потреб
ТФ-2. Проведення психодіагностики	B1. Здатність обирати та застосовувати необхідні психодіагностичні інструменти	B1.31. Теоретичні основи організації та проведення психодіагностики (зокрема, сутність та призначення, завдання	B1.У1. Обирати методи психодіагностики, враховувати чинники впливу на ефективність психометричних вимірювань (з боку	B1.К1. Чітко і зрозуміло формулювати мету та цілі психодіагностики і надавати інструкції	B1.B1. Самостійно обирати методи психодіагностики та проводити обстеження, спираючись на цілі і

		та принципи, сфери використання, етапи) Б1.32. Класифікації методів психодіагностики (спостереження, клінічне інтерв'ю, скринінги, стандартизовані тести, проєктивні методики тощо) Б1.33. Критерії якості обраного методу психодіагностики (валідність, надійність, стандартизація, наявність доказової бази досліджень про використання обраного методу), рекомендації та обмеження у використанні окремих методів психодіагностики, враховуючи цілі психодіагностики та контекст ситуації Б1.34. Теоретичні основи проведення обстеження обраним методом психодіагностики	середовища, психологічного стану та індивідуально-вікових особливостей пацієнта, цілей діагностики тощо) Б1.У2. Проводити клінічне інтерв'ю, спостереження, аналіз наявної документації Б1.У3 Організовувати та проводити психодіагностичне обстеження	у пацієнту в процесі обстеження	мету
	Б2. Здатність	Б2.31. Теоретичні	Б2.У1. Проводити аналіз	Б2.К1.	Б2.В1. Самостійно

	інтерпретувати результати психодіагностики та формулювати висновки	основи аналізу та інтерпретації результатів психодіагностики Б2.32. Теоретичні основи проведення психодіагностики у різних групах (зокрема із врахуванням вікових, індивідуальних, соціально-психологічних характеристик пацієнта) Б2.33. Основи статистичного аналізу результатів діагностики	отриманих показників за результатами діагностики Б2.У2. Визначати придатність отриманих результатів до інтерпретації на основі відомостей про дотримання вимог до процедури проведення, особливостей психологічного стану пацієнта, за наявності - аналіз спеціальних шкал чи показників достовірності Б2.У3. Інтерпретувати результати діагностики, відповідно до аналізу результатів та цілей психодіагностичного процесу	Формулювати доступно і лаконічно результати психологічного обстеження з огляду на їх мету та завдання	аналізувати та інтерпретувати результати психодіагностики
ТФ-3. Здійснення психологічних втручань	В1. Здатність обирати необхідні психологічні втручання	В1.31. Різні типи та форм психологічного втручання та їх специфіки відповідно до вікових, гендерних, культурних та інших особливостей пацієнта В1.32. Психічні розлади, кризові стани, які потребують втручання	В1.У1. Визначати тип, зміст та форму втручання на основі результатів психологічної оцінки (відповідно до ситуації, потреб, особливостей розвитку та вікових особливостей пацієнтів) В1.У2. Діяти відповідно до протоколів психологічних інтервенцій	В1.К1. Чітко і зрозуміло формулювати мету і завдання психологічного втручання та доносити інформацію про умови й варіанти їх реалізації	В1.В1. У співпраці з пацієнтом визначати тип психологічного втручання

			В1.У3. Користуватися класифікаціями розладів психіки та поведінки (зокрема, МКХ, DSM; МКФ)		
	В2. Здатність планувати та реалізовувати втручання низької інтенсивності та психологічне консультування	В2.31. Процедури та етапи здійснення різних типів психологічного втручання (зокрема, психологічного консультування, психологічного супроводу, психологічної підтримки, психологічного тренінгу тощо) В2.32. Вимоги до реалізації втручань відповідно до потреб пацієнтів, особливостей розвитку та вікових особливостей	В2.У1. Визначати етапи та послідовність реалізації втручання В2.У2. Обирати та застосовувати ефективні технології, методики, методи психологічного втручання з доказовою базою досліджень залежно від ситуації, потреб пацієнтів, особливостей розвитку та вікових особливостей В2.У3. Здійснювати психологічне консультування в груповому та індивідуальному форматі, використовуючи доказові методи	В2.К1. Взаємодіяти з пацієнтом та / або його близькими (за потреби), використовуючи техніки активного слухання, ненасильницької комунікації	В2.В1. У співпраці з пацієнтом реалізовувати втручання низької інтенсивності та психологічне консультування
	В3. Здатність здійснювати кризові втручання	В3.31. Види кризових ситуацій, способи реагування на екстремальні / надзвичайні події В3.32. Кризові стани, зокрема, такі, що	В3.У1. Надавати першу психологічну допомогу у кризових ситуаціях та станах, а також здійснювати кризові втручання	В3.К1. Чітко, лаконічно, доступно формулювати думку в процесі здійснення кризових втручань	В3.В1. Самостійно обирати та застосовувати техніки здійснення кризових втручань

		зумовлюють ймовірність спричинення шкоди собі або іншим особам B3.33. Протоколи реагування та специфіки кризових втручань залежно від ситуації, особливостей розвитку та вікових особливостей пацієнтів			
	B4. Здатність планувати та здійснювати заходи психологічної абілітації та реабілітації	B4.31. Психологічні аспекти процесу відновлення та розвитку порушених функцій B4.32. Методи психологічної абілітації та реабілітації	B4.Y1. Визначати необхідність й обсяг заходів абілітації та реабілітації B4.Y2. Підбирати методи психологічної абілітації та реабілітації B4.Y3. Реалізовувати заходи психологічної абілітації та реабілітації B4.Y4. Здійснювати оцінку ефективності проведених заходів	B4.K1. Чітко формулювати думку та доносити інформацію про цілі, методи, процедури абілітації та реабілітації	B4.B1. У співпраці з пацієнтом і колегами, залученими у процес абілітації та реабілітації, визначати вид й обсяг втручання та реалізовувати його
	B5. Здатність до аналізу та оцінювання ефективності психологічних втручань	B5.31. Критерії оцінки ефективності психологічних втручань B5.32. Обмеження застосування методів та інструментів психологічних	B5.Y1. Обирати критерії оцінки ефективності втручань B5.Y2. Покроково відслідковувати дотримання процедури втручань. B5.Y3. Критично	B5.K1. Робити запит та отримувати зворотний зв'язок від пацієнта про ефективність використаних інструментів	B5.B1. Самостійно визначати доцільність вибору методів психологічного втручання та дотримуватись процедури їх

		втручань B5.33. Посадові обов'язки	оцінювати ефективність обраних психологічних втручань	психологічних втручань	застосування
ТФ-4. Надання рекомендацій та скерування	Г1. Здатність розробляти та надавати рекомендації для покращення психічного здоров'я	Г1.31. Заходи і методи покращення психологічного добробуту	Г1.У1. Скласти рекомендації стосовно проведення необхідних інтервенцій Г1.У2. Давати інструкцію до їх виконання Г1.У3. Надавати роз'яснення стосовно рекомендацій зацікавленим особам Г1.У4. Комунікаційні навички Г1.У5. Мотивувати пацієнта до дотримання рекомендацій	Г1.К1. Чітко формулювати думку та доносити інформацію щодо рекомендацій	Г1.В1. Самостійно доносити чітку та зрозумілу інформацію до пацієнтів, фахівців тощо
	Г2. Здатність скеровувати за подальшою фаховою допомогою	Г2.31. Сфери компетентності фахівців у сфері психічного здоров'я	Г2.У1. Визначати потребу скерування пацієнта на консультацію до іншого фахівця Г2.У2. Оформлювати супровідну документацію для скерування	Г2.К1. Формулювати у комунікації з пацієнтом потребу скерування на консультацію до іншого фахівця	Г2.В1. У співпраці з пацієнтом та колегами, задіяними у лікуванні, визначати подальшу траєкторію впровадження рекомендацій
ТФ-5. Підтримка власного психічного здоров'я та	Д1. Здатність до рефлексії власного рівня професійної компетентності та	Д1.31. Методи, процедури, техніки самооцінювання / моніторингу власної професійної	Д1.У1. Здійснювати періодичний аналіз власної професійної компетентності та визначати актуальні	Д1.К1. Взаємодіяти з колегами в рамках громадських професійних об'єднань з метою	Д1.В1. Самостійно обирати шляхи / способи / програми професійного розвитку відповідно

професійного розвитку	потреб у її розвитку	компетентності Д1.32. Критерії ефективності виконання трудових функцій та стратегій професійного розвитку	потреби професійного розвитку Д1.У2. Підбирати та застосовувати інструменти професійного розвитку відповідно до обраної стратегії	рефлексії власної професійної компетентності та її меж	до потреб
	Д2. Здатність планувати та реалізовувати професійний розвиток	Д2.31. Нормативно-правова база щодо неперервного професійного розвитку, сучасні ресурси (в т.ч. сертифікаційні програми, онлайн-додатки та платформи тощо) Д2.32 Сучасні дослідження та міжнародні керівництва у сфері психічного здоров'я	Д2.У1. Здійснювати самоосвіту через відслідковування та ознайомлення з актуальними дослідженнями у сфері психічного здоров'я Д2.У2. Підбирати навчальні програми, дотримуватися формальних вимог для документального підтвердження професійного розвитку Д2.У3. Критично оцінювати отримані знання і навички та приймати рішення про їх застосування у конкретних ситуаціях професійної діяльності Д2.У4 Використовувати результати новітніх досліджень у практичній діяльності відповідно до	Д2.К1. Взаємодіяти з колегами в рамках громадських професійних об'єднань з метою неперервного професійного розвитку	Д2.В1. Самостійно ініціювати активності для підвищення власної професійної компетентності на постійній основі

			завдання діяльності		
	Д3. Здатність турбуватися про власний психологічний добробут	Д3.31. Фактори впливу на психологічний добробут, ризики професійного вигорання на робочому місці Д3.32. Методи та процедури самооцінювання та турботи про психічне здоров'я на робочому місці	Д3.У1. Будувати програму турботи про власне психічне здоров'я Д3.У2. Застосовувати знання щодо психологічної самопомогі (напр., профілактики вигорання) у професійній діяльності	Д3.К1. Взаємодіяти з колегами з метою підтримки власного психологічного добробуту	Д3.В1. Вчасно розпізнавати ознаки професійного вигорання та визначати необхідність звернення за фаховою допомогою/підтримкою
	Д4. Здатність формулювати запит та звертатися за супервізією за потреби	Д4.31. Процедури та алгоритми реалізації професійної діяльності Д4.32. Процедури, форми супервізійної підтримки	Д4.У1. Критично оцінювати межі власної професійної компетенції Д4.У2. Формувати запит для супервізійної підтримки, коригувати власні професійні дії відповідно до результатів супервізії	Д4.К1. Взаємодіяти із супервізором з метою отримання супервізійної підтримки	Д4.В1. Самостійно визначати потребу у супервізії та ініціювати звернення
ТФ-6. Організація професійної взаємодії та ведення документообігу	Е1. Здатність вести документацію, в т.ч. електронну	Е1.31. Нормативно-правові акти щодо надання психологічної допомоги населенню Е1.32. Професійні керівництва, форми звітності та внутрішні протоколи закладу, правила оформлення	Е1.У1. Орієнтуватися у нормативно-правовій базі, відслідковувати її оновлення Е1.У2. Визначати форму, зміст, вимоги до оформлення документації Е1.У3. Вести документацію,	Е1.К1. Формулювати думку стисло, однозначно відповідно до вимог професійного документообігу, в т.ч. в електронній	Е1.К1. Самостійно визначати обсяг та зміст наведеної у висновку інформації, достатньої для її однозначного розуміння суміжними фахівцями,

		документації психолога, в т.ч. в електронній формі	передбачену посадовими обов'язками, відповідно до вимог в т.ч. в електронній формі Е1.У4. Оформляти результати досліджень та психологічних втручань у формі психологічних висновків, в т.ч. в електронній формі	формі	пацієнтами, іншими зацікавленими особами
	Е2. Здатність ефективно взаємодіяти в моно- та мультидисциплінарних командах	Е2.31. Основи соціальної та професійної комунікації Е2.32. Сфера трудових функцій членів моно- чи мультидисциплінарної команди	Е2.У1. Визначати потребу залучення моно- чи мультидисциплінарної команди на різних етапах роботи з пацієнтом Е2.У2. Взаємодіяти з іншими фахівцями	Е2.К1. Залучати суміжних фахівців до експертної оцінки станів пацієнта та робити запит щодо можливих втручань Е2.К2. Узгоджувати план професійних заходів відповідно до загального плану лікування; вносити пропозиції до загального плану лікування	Е2.В1. У співпраці з колегами обирати заходи, спрямовані на покращення психічного здоров'я пацієнта
ТФ-7. Вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з	Є1. Здатність розпізнавати та реагувати на етичні, правові та нормативні проблеми, які	Є1.31. Етичний кодекс психолога, етичні та деонтологічні принципи професійної діяльності психолога	Є1.У1. Розпізнавати, усвідомлювати бар'єри прийняття рішень у професійній діяльності (упередження, особистий досвід, мотивація, вплив	Є1.К1. Чітко та лаконічно формулювати проблеми, пов'язані із професійною етикою і	Є1.В1. У співпраці з колегами розпізнавати етичні проблеми та обирати оптимальний спосіб реагування на них

професійною етикою і практикою	стосуються практики клінічної психології		середовища тощо), враховувати та мінімізувати їх вплив при виконанні трудових функцій	практикою; аргументувати свою позицію	
	Є2. Здатність дотримуватися принципів етики професійної діяльності	Є2.31. Норми охорони праці та безпеки життєдіяльності Є2.32. Посадові обов'язки, межі професійної компетентності Є2.33. Основні положення міжнародних нормативно-правових документів: Конвенція про права людини, Конвенція про права осіб з інвалідністю, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, Конвенція про права дитини, Конвенція про права осіб з інвалідністю, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, Конвенція про права дитини	Є2.У1. Діяти в інтересах пацієнтів: дотримуватися принципу нерозголошення конфіденційної інформації (крім випадків, описаних у чинному законодавстві) Є2.У2. Дбати про права та гідність пацієнта, його родичів / опікунів під час надання інформації, отриманої під час роботи Є2.У3. Сприяти створенню інклюзивного середовища на робочому місці (дотримуватися антидискримінаційних політик)	Є2.К1. Комунікувати з пацієнтами та колегами, демонструючи доброзичливість та толерантність, послуговуватися нестигматизуючою лексикою	Є2.В1. Брати відповідальність за здійснені професійні дії та їх наслідки

ТФ-8. Промоція та профілактика	Ж1. Здатність визначати та планувати промоційну та профілактичну стратегію для пацієнта	Ж1.31. Вікові та індивідуальні особливості сприймання інформації. Ж1.32. Фактори розвитку психологічних труднощів і групи ризику щодо розвитку психічних розладів Ж1.33. Ефективність впливу промоційних та профілактичних заходів	Ж1.У1. Визначати ключові характеристики сприйняття інформації людиною Ж1.У2. Визначати приналежність людини до груп ризику та аналізувати фактори розвитку психологічних труднощів Ж1.У3. Аналізувати дані про ефективність промоційної та профілактичної стратегії та її доцільність у відповідному контексті	Ж1.К1. Чітко формулювати цілі та мету психоедукації у процесі взаємодії з пацієнтом	Ж1.В1. Самостійно відбирати джерела інформації, що спираються на доказові практики здійснення промоції та профілактики
	Ж2. Здатність обирати та застосовувати інструменти промоційної та профілактичної роботи з пацієнтом	Ж2.31. Різні методи та форм надання промоції і профілактики у індивідуальному та груповому форматах Ж2.32. Основи складання промоційних та профілактичних програм. Ж2.33. Основи комунікативних стратегій, сприйняття інформації цільовою аудиторією	Ж2.У1. Формувати зміст та обирати методи промоції та профілактики, спираючись на аналіз потреб та цілей пацієнта Ж2.У2. Планувати та реалізовувати заходи промоції, профілактики (зокрема, доповідь, тренінг, створення наочних матеріалів) В2.У3. Активне слухання, підтримка мотивації засвоєння нового матеріалу	Ж2.К1. Лаконічно презентувати матеріал промоційної та профілактичної програми з акцентом на практичний аспект	Ж2.В1. Самостійно підбирати і застосовувати методи промоції та профілактики, з огляду на цілі та мету роботи

	ЖЗ. Здатність оцінювати ефективність обраної стратегії та застосування промоційних та профілактичних інструментів	ЖЗ.31. Методи та способи оцінки ефективності, відповідно до встановлених цілей промоційних та профілактичних заходів	ЖЗ.У1. Проводити оцінку ефективності промоційних та профілактичних заходів (зокрема, аналіз охоплення, зрізи знань, опитування тощо)	ЖЗ.К1. Робити запит та отримувати зворотний зв'язок від пацієнта про ефективність використаних інструментів профілактики та промоції	ЖЗ.В1. У співпраці з пацієнтом та /або його близькими (за потреби), визначати ефективність використаних профілактичних та промоційних заходів
	Предмети та засоби праці: - Обладнання, устаткування: Персональний комп'ютер, стіл та стілець, наявність безпроводного інтернету, засоби оргтехніки, канцелярські товари; шумоізольоване, окреме приміщення, яке має не менше двох окремих крісел, засоби для конфіденційного зберігання документів та матеріалів роботи. - Матеріали: законодавчі, нормативно-правові акти та рекомендації щодо здійснення діяльності у сфері клінічної психології; засоби наочності; едукативні та методичні матеріали; фахова психологічна література. - Інструменти: цифрові програмні засоби, сервіси та ресурси; ліцензійний психодіагностичний інструментарій та програмні засоби з наявною доказовою базою досліджень про ефективність застосування.				

VI. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями (за потреби)

№	Трудові функції	Клінічний психолог вищої кваліфікаційної категорії	Клінічний психолог I кваліфікаційної категорії	Клінічний психолог II кваліфікаційної категорії	Клінічний психолог, спеціаліст
1	Здійснення аналізу та ідентифікації потреб	+	+	+	+
2	Проведення психодіагностики	+	+	+	+
3	Здійснення психологічних втручань	+	+	+	+
4	Надання рекомендацій та скерування	+	+	+	+
5	Підтримка власного психічного здоров'я та професійного розвитку	+	+	+	+
6	Організація професійної взаємодії та ведення документообігу	+	+	+	+
7	Вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою	+	+	+	+
8	Промоція та профілактика	+	+	+	+

**йдеться про рівень розвитку професіонала і його здатність виконувати кожен функцію на глибшому рівні*

VII. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту

1. Повне найменування розробника професійного стандарту

Громадська спілка «Національна психологічна асоціація»

Склад робочої групи:

ГОРБУНОВА Вікторія Валеріївна, д. психол. н., голова Національного комітету EuroPsy – голова робочої групи

ДЯТЕЛ Надія Леонідівна – психологиня, координаторка ГС «Національна психологічна асоціація» – секретар робочої групи

АВРАМЧУК Олександр Сергійович, к. психол. н., Український католицький університет

КЛИМОВСЬКА Ольга Юрійвна, психологиня, ГО “Проліска”

МЕДИНСЬКА Юлія Ярославівна, к. психол. н., Львівська міська громадська організація “Львівський психоаналітичний інститут ментального здоров’я”

НАЙДЬОНОВА Ганна Олександрівна, к. психол. н., доцентка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ПОРТНИЦЬКА Наталія Федорівна, к. психол. н., “Центр практичної психології “Eor liEe”

ШКУРОПАТ Катерина Андріївна, психотерапевтка, центр нейропсихології NeuroElex
ЗАГРАЙ Лариса Дмитрівна, д. психол. н., професорка, завідувачка кафедри соціальної психології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

ІВАНЧУК Ірина Олександрівна, к. психол. н., начальниця відділу управління та протидії вірусним гепатитам та опіоїдної залежності Центру громадського здоров’я МОЗ

КОЛЄВА Ганна Михайлівна, практична психологиня, Професійна спілка працівників охорони здоров’я України

МЕНЗАК Олена Василівна, лікарка-психолог, КНП “Міська поліклініка No1” Чернівецької міської ради

МОСКІНА Ганна Миколаївна, лікарка-психолог (медичний), КНП “ЦТЗ “СОЦІОТЕРАПІЯ” ВОР”

СЕМКІВ Ірина Ігорівна, к. психол. н., Український католицький університет

СІРЕНКО Тетяна Василівна, заступниця директора з психологічного напрямку Центру психічного здоров’я та реабілітації “Лісова поляна” МОЗ України

ЦИБА Тетяна Вікторівна, народна депутатка України, членкиня Комітету Верховної Ради з питань свободи слова, голова підкомітету з питань права громадян на інформацію

2. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт

Протокол № 06/1 від 22 травня 2025 року.

3. Реквізити висновку суб’єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проєкту професійного стандарту

Висновок Національного агентства кваліфікацій до проєкту професійного стандарту «Клінічний психолог», схваленого Рішенням Національного агентства кваліфікацій № 13, протокол № 26 (220) від 19 травня 2025 року про дотримання під час підготовки проєкту професійного стандарту «Клінічний психолог» вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373).

4. Реквізити висновку репрезентативних всеукраїнських об’єднань професійних спілок на галузевому рівні про погодження проєкту професійного стандарту

Висновок щодо погодження проєкту професійного стандарту «Клінічний психолог» Профспілкою працівників охорони здоров’я України № 01-07/94 від 21 червня 2024 року.

VIII. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру: червень 2025 року.

IX. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту:

Червень 2030 року.